

Acta número 1/2024

Comissió Plenària del Consell de la Formació Professional

A Barcelona, a les 13 hores del 29 de gener del 2024 es reuneix, en sessió ordinària a la sala Lluís Companys de l'Ajuntament de Barcelona, el Plenari del Consell de la Formació Professional de Barcelona.

Presideix Raquel Gil Eiroá, regidora de Promoció Econòmica, Treball, Feminismes i Memòria Democràtica, amb el comissionat d'Habitatge Joan Ramon Riera, i la vicepresidenta associativa Neus Pons, directora de la Fundació BCN FP.

Actua com a secretària Marta Carranza Gil-Dolz del Castellar.

Hi assisteixen:

Lorena Ventura, *Barcelona Activa*.

Pilar Aldea Lacambra, *Assessora Sindicatura de Greuges Barcelona*.

Lucia Aliaga, *Acció Jove*

Anna Álvarez, *Diputació de Barcelona, Àrea Desenvolupament Econòmic*

Melcior Arcarons Rúa, *Centres de formació professional concertats - Fundació Escola cristiana de Catalunya (FECC)*

Mari Paz Arena, *CCOO*

Lluís Bages Virgili, *Fundació Ferrer i Guàrdia*

Natàlia Baldán, *Foment del Treball*

Mercel·lina Bosch, *Diputació de Barcelona, Àrea Educació*

Mariona Buixadé, *Consell Educatiu de Ciutat Vella*

Jordi Castellana i Gamisans, *Grup municipal d'ERC*

M. Rosa Ciurana Díez, *Consellera Educació Districte de Sant Andreu*

José Luis Durán Moyano, *Centres públics de formació professional - Institut Escola del Treball de Barcelona*

Carme Esquirol, *Àrea Metropolitana de Barcelona*

Begoña Gasch, *Fundació El Llindar*

Dan Guillamon, *Centres STUCOM*

Jordi Guirado, *Grup municipal Vox*

Laia Herrera Pujol, *Secretària tècnica CFPB*

Emilia Macias, *Comissions Obreres (CCOO)*

Jesús Martín Rivera, *Unió General de Treballadors (UGT)*

Míriam Milán, *subdirecció general d'ordenació de la Formació Professional*

Fabián Mohedano, *Agència FPCAT*

Isabel Moreno, *Direcció d'Educació*

Dídac Ramirez, *Conseller Educació Districte de Nou Barris*

Veronica Robles, *AFFAC*

Carlos Rodriguez, *Grup municipal d'ERC*

Marta Sendra, *Consellera Educació Eixample*

Gemma Verdés, *CEB*

Convidats:

Cristina Gómez, *Fundació El Llindar*

Martí Manzano, *UAB*

Ricart Rafecas, *Fundació El Llindar*

Excusen l'assistència:

Jordi Castillo, *Associació Xarxa FP*

Maria Adoración Garmona, *tècnica educació Sant Andreu*

Eva Gajardo, *UGT*

Isabel Prieto, *Fundació Paco Puerto*

Ordre del dia

1. Benvinguda
2. Presentació de la tesi del Doctor Martí Manzano de l'UAB: "Ícar a l'escola", que explora les transicions cap a l'educació postobligatòria de fills i filles de migrants
3. Presentació de "l'Informe General de Prospectiva 2023-26" a càrrec de Fabián Mohedano, president de l'Agència FPCAT
4. Precs i preguntes

Benvinguda

La regidora de Promoció Econòmica, Treball, Feminismes i Memòria Democràtica, **Raquel Gil**, dona la benvinguda al Plenari ordinari del Consell Municipal de l'FP de Barcelona.

Recorda que en aquesta sessió no hi ha aprovació de l'acta anterior, ja que el darrer Plenari ordinari del Consell es va celebrar el passat 6 de juny de 2023 amb la presentació de l'"Informe d'oportunitats educatives" conjuntament amb el CEMB.

Presentació de la tesi del Doctor Martí Manzano de l'UAB: "Ícar a l'escola", que explora les transicions cap a l'educació postobligatòria de fills i filles de migrants

Raquel Gil presenta a Martí Manzano, doctor en Sociologia i membre del grup GEPS (Globalització, Educació i Polítiques Socials) des de 2015 i del GIPE (Grup Interdisciplinari de Polítiques Educatives) des del 2018, ambdós grups de la UAB. La seva tesi doctoral investiga les transicions educatives post16 que viuen joves descendents de migrants en contextos socioeducatius altament segregats. Destaca que és d'interès del Consell que des de la universitat es faci transferència del coneixement que generen. A més, l'estudi de Manzano connecta amb part dels debats

que s'han fet des dels Consells en l'àmbit de l'accés a estudis postobligatoris, les trajectòries formatives i el perfil de l'alumnat.

Martí Manzano presenta la seva tesi 'Ícar a l'escola. Els fills i filles de la migració marroquina i pakistanesa cap a l'educació postobligatòria', que explora les transicions cap a l'educació postobligatòria de fills i filles de migrants d'origen marroquí i pakistanès en un context de segregació urbana i escolar.

Les transicions cap a l'educació postobligatòria son processos clau en la reproducció de les desigualtats socials a l'escola. L'alumnat no transita de forma independent a la seva posició social. Les dades ens mostren que l'alumnat fill de la immigració està sobrerrepresentat a l'FP.

Per estudiar-ne els motius s'ha acompanyat a 18 nois i noies que estaven acabar 4t d'ESO filles de migrants pakistanesos i marroquins amb una metodologia basada en entrevistes.

Entre les conclusions de la recerca, destaca el risc d'homogeneïtzar la migració i els seus efectes, ja que la intersecció de factors estructurals, contextuals i individuals genera transicions molt diferents, quan es parla de joves atravessats per la immigració sempre s'acostuma a pensar en els mateixos perfils i això ens porta a errar.

També parla de l'existència d'una tensió entre altes aspiracions i baixes oportunitats per a aquestes persones joves; el fet que els alumnes que han transitat a Grau Mitjà són els que han viscut un procés més clar de re-vinculació educativa; o que els relats de les persones joves està molt marcat per la ideologia dels dons naturals, és a dir, la idea que les diferents capacitats de l'alumnat son el reflex d'habilitats distribuïdes i és això el que marca quin tipus d'itineraris són els correctes.

S'obre un torn d'intervencions.

Marta Carranza, manifesta que l'exposat és un esdeveniment que sabem que passa però que costa d'interpretar. Pregunta com tot això es pot incorporar als continguts que transmeten els orientadors als centres educatius.

Melcior Arcarons, *Centres de formació professional concertats - Fundació Escola cristiana de Catalunya (FECC)*, pregunta si hi ha cap conclusió per diferència de gènere i, en cas que sigui que sí, quines polítiques caldria aplicar.

Gemma Verdés, *Consorti d'Educació de Barcelona*, pregunta si per fer la selecció dels informants s'ha mesurat el temps que fa que són aquí.

Jose Luis Duran, *Centres públics de formació professional - Institut Escola del Treball de Barcelona*, demana si l'estudi és extrapolable a altres nacionalitats més enllà de la marroquina i la pakistanesa.

Veronica Robles, *AFFAC*, pregunta com es relaciona el racisme dins l'escola amb les aspiracions de l'alumnat d'origen migrat.

Begonya Gasch, *Fundació El Llindar*, demana que es desenvolupi el tema de les condicions d'educabilitat.

Jordi Guirado, *grup municipal VOX*, pregunta si es va identificar les persones que limiten les aspiracions acadèmiques, si és l'entorn familiar o els docents.

Dan Guillamon, *centres STUCOM*, pregunta també si les expectatives venen de l'escola o de la família.

Martí Manzano respon a les intervencions. Com a consell per a l'orientació demana evitar projectar les famílies d'aquest joves o bé com a famílies despreocupades dels processos educatius dels seus fills, o bé com a famílies que no entenen el sistema i per això són massa ambicionades. Cal no caure en cap de les dues premisses. Deixa de sobrepensar la persona com una persona diferent, cal pensar-la com el que és, com una persona catalana. Cal desessencialitzar la mirada que posem sobre qualsevol dels nostres alumnes.

Afirma que totes les transicions estan marcades pel gènere i pels ideals de gènere que marquen segons quines professions. De la mostra de la recerca, les més ambiciosos eren les noies d'origen pakistanès.

Manifesta també que és comuna la idea que progressar dins del món educatiu implica una renúncia a la família i a l'origen, això li sembla molt problemàtic i és mostra d'un racisme estructural que el nostre sistema educatiu està perpetuant.

Sobre qui o què limita les altes aspiracions d'aquestes persones joves, assegura que es tracta de l'experiència educativa al Batxillerat

Presentació de “l'Informe General de Prospectiva 2023-26” a càrrec de Fabián Mohedano President de l'Agència FPCAT

Raquel Gil valora que es continua fent camí en l'impuls de l'FP al nostre país i que en aquesta fita Barcelona està posant totes les seves energies. L'FP és percebuda socialment com una opció formativa de futur i ens trobem en un moment fonamental per consensuar les línies mestres de com volem que sigui aquesta FP que escolaritza, professionalitza i forma durant tota la vida.

Per fer-ho cal comptar amb tot l'ecosistema de l'FP, per això demana al president de l'Agència FPCAT que tingui en compte en la governança de l'FP als consells territorials d'FP municipals, tal com queda recollit en la Llei 10/2015 de 19 de juny 2015, de formació i qualificació professionals, atès que són consells que fa molts anys que funcionen, especialment els de l'àrea metropolitana, i que tenen un coneixement molt profund de les necessitats dels seus respectius territoris.

Celebra el treball que s'ha fet amb els sectors productius per construir l'informe de prospectiva, però demana que no s'oblidi a la resta de sectors a l'hora de dissenyar com ha de ser la planificació de l'oferta d'FP.

Fabián Mohedano presenta l'informe de Prospectiva 2023-2026, que posa a disposició de tots els actors del sistema FPCAT la informació actual i els escenaris de futur per establir els criteris de planificació dels serveis bàsics del sistema.

Com a línies d'actuació recomanades assenyala l'augment de l'oferta de places de famílies professionals amb indicadors del mercat de treball que apunten a una necessitat de persones treballadores qualificades i un baix nombre de places vacants en el sistema FPCAT.

També el foment mitjançant l'orientació formativa i professional de les famílies professionals amb indicadors del mercat de treball que apunten a una necessitat de persones treballadores qualificades i un elevat nombre de places vacants en el sistema FPCAT.

S'apunta també a l'estabilització de l'oferta de places en aquelles famílies professionals amb indicadors del mercat de treball que no apunten a una necessitat de persones treballadores qualificades.

S'obre un torn d'intervencions.

Jesús Martín, *UGT*, diu que el repte és garantir els recursos humans per implementar-ho. Un altre repte és garantir les pràctiques de l'alumnat. Cal implicar a l'administració local i autonòmica per fer front al dèficit de places en empreses.

Jose Luis Duran, *Centres públics de formació professional - Institut Escola del Treball de Barcelona*, creu que l'informe està molt bé. Comenta que el problema no es troba en l'informe sinó en com fer perquè tiri endavant.

Melcior Arcarons, *Centres de formació professional concertats - Fundació Escola cristiana de Catalunya (FECC)*, diu que l'oferta d'FP en la família de la construcció mereix una reflexió. Abans del 2008, el GM de construcció tenia una oferta de cinc grups i mig i era el sector tractor de l'economia. Hi ha sectors que tenen circuits de provisió de mà d'obra que estan al marge del sistema formal.

M. Paz Arena, *CCOO*, pregunta com es farà el desplegament de recursos per canviar el paradigma en els centres. També demana si es farà algun seguiment de l'impacte social i territorial d'aquestes actuacions.

Jordi Guirado, *grup municipal VOX*, pregunta si hi ha un mecanisme equivalent dels informes PISA per l'FP.

Joan Ramon Riera, *comissionat d'Habitatge*, creu que un dels reptes es troba en la manca de professionals. A l'hora de construir noves estratègies cal tenir molt present aquest escenari.

Neus Pons, *Fundació BCN FP*, pregunta com s'ha extret la demanda de les empreses.

Fabian Mohedano explica que cal un gran acord de capital humà que s'intentarà fer abans d'acabar la legislatura. Considera que cal una major implicació de les polítiques sectorials.

Assenyala que és disruptiu la construcció del mapa per evidències no només per demanda. El mapa serà diferent a tota la demanda i al model de centre especialitzat.

Diu també que no hi ha un informe PISA com a tal, però se segueixen els indicadors del CEDEFOP, que és el referent en matèria d'avaluació.

Considera que el mapa de la Dual és molt important.

Assenyala com a gran repte la professionalització de l'orientació. Necessitem un cost propi d'orientadors.

Precs i preguntes

S'obre un torn de precs i preguntes però ningú demana la paraula.

Raquel Gil explica que la Marta Carranza es jubila, després de les festes de Pasqua, com a secretaria delegada del Consell de l'FP i de l'educatiu de ciutat. Li agraeix l'impuls i consolidació del Consell durant aquests darrers 5 anys i la seva gran vocació de servei públic, i li desitja una feliç i plena jubilació.

La regidora recorda les pròximes cites del Consell: els dies 17 de juny a les 12:30 h la celebració de la sessió permanent i l'1 de juliol a les 12:30 h del plenari.

Es dona per tancada la sessió a les 14.30h